

om Anlægget af den første Jernbane, havde sagt: Vi ville ved denne Jernbane skaffe fattigfolk et billigt Befordringsmiddel, men for at naae det, ere vi nødsede til at aabne Udgangen dertil for Alle, men nu ville vi je, hvad Forsøget fører til, og komme saa Alle og ville benytte Banerne, saa ville vi sætte det op igjen — havde det været Tilfældet, at man havde sagt det ved Jernbanebygningen, saa vilde Analogien have flaaet til; men der er den Forskjel, at der handlede da om et stort Anlæg med produktivt Viemed, medens det her dreier sig om et Pensions-spørgsmaal, som i alle Tilfælde ikke er produktivt. Det forekommer mig, at den høitærede Finantsminister havde en mærkelig — jeg vil ikke sige Ringagt — men Mangel paa Interesse for de Oplysninger, særlig statistiske, som man forudsætter som Grundlag for en Lov som denne. Jeg vil ikke sige, at jeg hører til dem, der egentlig have nogen Kulsviertro paa Statistikkens Underjøgelse og Resultater; men jeg tillægger dem dog mere Betydning end den meget ærede Finantsminister; thi han sagde: Hvad der findes i statistisk Tabelværk, behøver jeg ikke at gjentage, thi det er overflødig, og hvad der ikke findes i statistisk Tabelværk, er noget saadant Løst, Upaalideligt, Orkesløst, Regnestykker, som jeg ikke behøver at besjæftige mig med, og det vilde han altsaa kaste bort. Jeg kan ikke lade være at tænke paa den bekjendte Historie om Alexandrias Indtagelse, hvor Kalifen Omar bedømte Bibliotheket saaledes: De Bøger, hvis Indhold findes i Koranen, ere overflødige, og de, hvis Indhold ikke findes der, due ikke, og derfor blev hele Bibliotheket brændt. Jeg tror, at der er Anledning til at tillægge disse Oplysninger og Beregninger en betydelig større Vægt, end den høitærede Finantsminister er tilbøielig til, og Henvisningen til Tydslands Exempel er aabenbart ikke afgjørende. Naar den høitærede Finantsminister mener, at det er kun fordi de tilsvarende Forslag i Tydsland hvile paa Evang, at saadanne statistiske Oplysninger der kunne have sin Betydning, men at hvor Evang ikke er tilfede, skulde de have mistet deres Betydning, tror jeg, at, dersom den høitærede Finantsminister havde gennemlæst disse Oplysninger, hvad der ganske vist er mere, end man kunde vente, da det er et saa betydeligt og omfangsrigt Arbejde, vilde han være kommen til et andet Resultat. Jeg vil sige, at jeg har set tilstrækkelig deri til at skjønne, at det ingenlunde er paa Forsudsætning om Evang, at alle disse Oplysninger hvile; men der er en Række andre Spørgsmaal, som baade naturlig og nødvendig opstaa overfor et Forslag som det af den

høitærede Finantsminister fremsatte, og som ogsaa der faae deres Besvarelse. Jeg erkjender forøvrigt, at den meget ærede Finantsminister ved sin sidste Udtalelse trak sig Noget tilbage fra den Vægt, den Emphasis, hvormed de storpolitiske Betragtninger i hans første Foredrag bleve fremsatte. Han duede endnu kun ved en enkelt Uttring af mig, idet han mente, at det var urigtigt fra min Side at udtale, at det kun var Enkeltmands Villie, hvorpaa Samfundsudviklingen nu hos os bestandig strandede, og han minde da om, at det ikke var Enkeltmands Villie, nei, der var Tusinder og atter Tusinder, der stode bag den høitærede Conseilspræsident og støttede den Opfattelse, han er Repræsentrant for. Den høitærede Conseilspræsident maa jo lægge Mærke til, at denne Betragtning er i og for sig inkonsekvent. Den høitærede Conseilspræsident kan efter sin hele politiske Opfattelse ikke stille sig paa noget som helst Talmajestætsstandpunkt; vil han beraabe sig derpaa, saa havner han vistnok endelig i Flertalstalmajestæten, thi at beraabe sig paa et Mindretals Vægt i den Henseende stemmer ikke med den hele principielle Opfattelse.

Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valokreds (Rimestad) har rettet et Par Bemærkninger til mig, idet han nemlig gjorde mig opmærksom paa, at der i Grundlovens § 84, hvad jeg iøvrigt ikke er ubekjendt med, ikke staar nævnt Henviisning til Statskassen som saadan, af hvilken Hjælp skulde hentes til Trængende, men at der kun staar henvist til det Offentlige i Almindelighed. Det betyder jo i og for sig ikke stort, thi der staar heller ikke, at det er indskrænket til Kommunerne, der staar kun Udtrykket „det Offentlige“, og jeg har jo ogsaa ved Læsningen af Grundlovens § 84 den høitærede Finantsminister for mig, idet han, da han fremsatte Lovforslaget, gjorde den samme Henviisning som Grund og Tviv til, at man kom ind paa en Virksomhed som denne, altsaa paa Spørgsmaalet i og for sig om at yde Hjælp fra Statskassen til Trængende. Men det ærede Medlem har paa en stærkere og klarere Maade end nogen Anden vist, at det Forsvar, som fra hans og hans Venners Side her er blevet fremsat for Lovforslaget, i Virkeligheden intet Andet er end — jeg kunde sige — et lige saa virksomt Angreb. Vi have hørt Anker af forskjellig Art fra den Eine og den Anden. Det ærede Medlem samlede til Slutning sine Anker i dette, at han maatte erkjende, at Fordringen om Indsættelsen af en Grændse i dette Forslag er naturlig og nødvendig, men jeg maa gjøre det ærede Medlem opmærksomt paa, at med Indsættelsen